Kohtuasi C-377/21

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

21. juuni 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Cour du travail de Mons (Monsi kõrgem töökohus, Belgia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

15. juuni 2021

Apellandid, vastustajad esimeses kohtuastmes:

Ville de Mons

Zone de secours Hainaut – Centre

Vastustaja, kaebaja esimeses kohtuastmes:

RM

TÖÖDOKUMENT

---

1. Vaidluse ese ja asjaolud

1 RM võeti 1. aprillil 2001 Ville de Monsi (Monsi linna) täistööajaga kutseliseks tuletõrjujaks; 1. jaanuaril 2015 võeti ta tuletõrjeteenistuse ümberkorralduste käigus moodustatud Hainaut-Centre'i päästepiirkonda (Zone de secours Hainaut-Centre) uuesti samale ametikohale. Ta oli 1. jaanuarist 1982 kuni 31. juulini 2002 olnud Mouscroni linna vabatahtlik osalise tööajaga tuletõrjuja, töötades vahel paralleelselt ka autojuhi või turvatöötajana.

2 Tema staaži arvutamisel võtsid Monsi linn ning hiljem Hainaut-Centre'i päästepiirkond sisuliselt esiteks arvesse 811 tundi ehk 3 kuud ja 17 päeva, mille vältel ta osalise tööajaga vabatahtliku tuletõrjujana tegelikult töötanud oli, ning teiseks arvasid nad tema töökogemuse hulka aja, mil ta oli töötanud autojuhi või turvatöötajana, seda kuni kuue aasta ulatuses.

3 RM ei ole selle arvutusega nõus ning nõuab, et arvesse võetaks kogu aeg, mil ta oli osalise tööajaga vabatahtlik tuletõrjuja: 1. jaanuarist 1982 kuni 31. juulini 2002

ehk 20 aastat ja 7 kuud. Pärast 15. aprilli 2016. aasta ametlikku kirja, mis jäi tulemuseta, pöördus ta 23. mai 2016. aasta kaebusega Tribunal du travail du Hainaut, division de Monsi (Hainaut' töökohtu Monsi koda, Belgia) poole.

4 25. veebruari 2019. aasta otsusega määras Tribunal du travail du Hainaut, division de Mons (Hainaut'i töökohtu Monsi koda, Belgia) ajavahemiku 1. jaanuar 1982 kuni 31. juuli 2002 eest RMi staažiks sisuliselt 20 aastat ja 7 kuud, täpsustades, et seda ajavahemikku tuleb arvesse võtta, olenemata tegelikult tehtud töö mahust ning arvates maha perioodid, mis on juba muul alusel arvesse võetud (kuus aastat töökogemust raskeveokijuhina ning töötamine kutselise tuletõrjujana alates 1. aprillist 2001 kuni 31. juulini 2002). Lisaks otsustas see kohus, et 15. aprillist 2011 (viis aastat enne 15. aprilli 2016. aasta ametlikku kirja) varasemat aega puudutavas osas on tema saamata jäänud palga nõue aegunud.

5 Monsi linn ja Hainaut-Centre'i päästepiirkond esitasid 16. ja 20. aprillil 2020 selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse.

2. Vaidlusalused sätted

A. Liidu õigus

Nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/81/EÜ Euroopa Tööandjate Föderatsiooni, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni poolt sõlmitud osalist tööaega käsitleva raamkokkuleppe kohta (edaspidi ka „osalise tööaja raamkokkulepe").

6 Klauslis 2 „Reguleerimisala" on sätestatud:

„1. Käesolevat kokkulepet kohaldatakse osalise tööajaga töötajate suhtes, kellel on liikmesriigi kehtiva seaduse, kollektiivlepingu või tava kohaselt määratletud tööleping või -suhe."

7 Klauslis 4 „Mittediskrimineerimise põhimõte" on sätestatud:

„1. Osalise tööajaga töötajate suhtes ei või ainult osalise tööaja tõttu rakendada vähem soodsamaid töötingimusi, kui on võrreldavatel täistööajaga töötajatel, kui erinevat kohtlemist ei õigusta objektiivsed põhjused.

2. Asjakohasel juhul kohaldatakse *pro rata temporis* põhimõtet.

3. Käesoleva klausli kohaldamise korra määravad liikmesriigid ja/või tööturu osapooled, võttes arvesse Euroopa õigusakte, siseriiklikke seadusi, kollektiivlepinguid ja tavasid.

4. Pärast konsulteerimist tööturu osapooltega kooskõlas siseriiklike seaduste, kollektiivlepingute või tavadega võivad liikmesriigid ja/või tööturu osapooled seada objektiivsetel põhjustel asjakohasel juhul eriliste töötingimuste saamise

TÖÖDOKUMENT

eelduseks tööstaaži, töötatava aja või töötasuga seotud tingimused. Osalise tööajaga töötajate eriliste töötingimuste saamise kriteeriumid tuleks regulaarselt läbi vaadata, võttes arvesse klausli 4 punktis 1 väljendatud mittediskrimineerimise põhimõtet.“

B. Belgia õigusnormid

Kuninga 20. märtsi 2002. aasta määrus, millega kehtestatakse üldnormid avalike tuletõrjeteenistuste vabatahtlike liikmete varasema teenistuse arvessevõtmise kohta kutseliseks liikmeks võtmisel (Arrêté royal fixant les dispositions générales relatives à la valorisation des services antérieurs accomplis par des membres volontaires des services publics d'incendie recrutés en tant que membres professionnels) (jõustus 9. aprillil 2002).

Artiklis 1 on sätestatud, et kutselise tuletõrjuja palga arvutamisel võetakse arvesse staaži, mis võrdub avalikus tuletõrjeteenistuses vabatahtlikuna töötatud aastatega.

Kuninga 2. juuni 2006. aasta määrus, millega muudetakse kuninga 20. märtsi 2002. aasta määrust.

Artiklis 1 on sõnaselgelt täpsustatud, et kogu vabatahtliku teenistuse aeg loetakse staažiks automaatselt üksnes neil, kes on ametisse nimetatud alates 9. aprillist 2002, ning igal avalikul tuletõrjeteenistusel on lubatud seda arvesse võtta ka nende puhul, kes on ametisse nimetatud enne 9. aprilli 2002.

Monsi linna mittepedagoogilise personali haldus- ja palgaeeskirjad

8 Artiklis 13 on sätestatud:

„Tuletõrjeteenistusse kutselisele ametikohale võtmisel ei võeta selles teenistuses vabatahtlikuna omandatud staaži arvesse.“

9 Artiklis 13-*bis* (millega rakendatakse kuninga 2. juuni 2006. aasta määrust, millega muudeti kuninga 20. märtsi 2002. aasta määrust) on sisuliselt sätestatud järgmist:

Alates 1. juulist 2007 võetakse tuletõrjeteenistuse kutseliste liikmete palga arvutamisel arvesse staaži, mis võrdub avalikus tuletõrjeteenistuses vabatahtlikuna töötatud aastatega, ning seda järgmistel tingimustel:

1) enne 9. aprilli 2002 ametisse nimetatud liikmetel: proportsionaalselt tegelikult tehtud tööga (igal aastal tegelikult töötatud tundide arvuga);

2) pärast 9. aprilli 2002 ametisse nimetatud liikmetel: olenemata tehtud töö mahust.

TÖÖDOKUMENT

3. Poolte seisukohad

A. RM

10 RM väidab, et vabatahtliku tuletõrjuja teenistusaega tuleb arvesse võtta täies ulatuses, mitte proportsionaalselt tehtud töö kestusega. Kui seda ajavahemikku võetakse arvesse proportsionaalselt tehtud töö kestusega, tähendab see täistööajaga ja osalise tööajaga töötajate põhjendamatult erinevat kohtlemist.

11 Järelikult peab tema kui vabatahtliku tuletõrjuja teenistusaeg, mida tema staaži arvutamisel arvesse võetakse, hõlmama kõiki 20 aastat ja 7 kuud, mis on möödunud 1. jaanuarist 1982 kuni 31. juulini 2002.

B. Apellandid

12 Apellandid väidavad, et RMi staaž määrati kindlaks kehtivate õigusnormide järgi, lähtudes sellest, et ta võeti täistööajaga kutseliseks tuletõrjujaks 1. aprillil 2001. Monsi linna mittepedagoogilise personali haldus- ja palgaeeskirjade artiklis 13-*bis* on muu hulgas ette nähtud, et enne 9. aprilli 2002 ametisse nimetatud liikmetel võetakse vabatahtliku tuletõrjujana töötatud aega staaži arvutamisel arvesse proportsionaalselt tegelikult tehtud tööga (igal aastal tegelikult töötatud tundide arvuga).

13 Kuna RM on sellest ajast saadik täistööajaga teenistuses olnud, ei saa ta tugineda osalise tööajaga töötajaid reguleerivatele õigusnormidele.

14 Teise võimalusena teevad apellandid ettepaneku taotleda Euroopa Kohtult eelotsust osalise tööaja raamkokkuleppe, eriti selle klausli 4 tõlgendamise kohta.

4. Cour du travail' (kõrgem töökohus) hinnang

15 See, et RM on täistööajaga teenistuses, ei takista teda kuidagi oma palgastaaži küsimustes – pidades silmas, et staaži põhjal määratakse kindlaks tema palgatase – tuginemast osalise tööajaga töötajaid puudutavatele õigusnormidele seoses ajavahemikuga, mil ta töötas osalise tööajaga.

16 Vabatahtlikud tuletõrjujad kuuluvad klausli 2 kohaselt igatahes osalise tööaja raamkokkuleppe kohaldamisalasse, kuna nende töösuhe on määratletud riigisiseste õigusnormide kohaselt.

17 Osalise tööajaga töötajate palgastaaži kindlaksmääramine kuulub osalise tööaja raamkokkuleppe klausli 4 kohaldamisalasse, mis puudutab töötingimusi.

18 Igal juhul on vaja tõlgendada osalise tööaja raamkokkuleppe klauslit 4.

TÖÖDOKUMENT

19 Neil asjaoludel rahuldab Cour du travail (kõrgem töökohus) nõude, mille apellandid on esitanud teise võimalusena, ning esitab Euroopa Kohtule alltoodud eelotsuse küsimuse.

5. Eelotsuse küsimus

20 Cour du travail (kõrgem töökohus) esitab järgmise küsimuse:

Kas nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/81/EÜ (Euroopa Tööandjate Föderatsiooni, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse ja Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni sõlmitud osalist tööaega käsitleva raamkokkuleppe kohta) rakendatud raamkokkuleppe klauslit 4 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis näevad ette, et täistööajaga ametisse nimetatud kutseliste tuletõrjujate palga arvutamisel loetakse osalise tööajaga vabatahtliku tuletõrjujana tehtud töö palgastaažiks vastavalt töö mahule ehk tegelikult töötatud aja järgi, nagu näeb ette *pro rata temporis* põhimõte, mitte selle ajavahemiku pikkuse järgi, mille raames seda tööd tehti?

TÖÖDOKUMENT